

หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง)

พุทธศักราช ๒๕๖๖

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

(สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ ตำบลเขาพระ
อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ประกาศศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย)
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ
(โรงเรียนวัดเกาะกระชาย)
(ฉบับปรับปรุง)

พุทธศักราช ๒๕๖๖ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และ สภาพตามบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) อำเภอเมือง นครนายก จังหวัดนครนายก ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี) โดยกำหนดถึงความสอดคล้อง กับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู/ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการจัด กิจกรรมประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ สมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ในฉบับนี้

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๖ (สำหรับเด็ก ๓-๖ ปี) ฉบับนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาฉบับปรับปรุงนี้ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) ตั้งแต่ปี การศึกษา ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

คำนำ

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และ สภาพตามบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) อำเภอเมือง จังหวัด นครนายก ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจดังกล่าว จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๖ โดยกำหนดถึงความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของ กระทรวงศึกษาธิการที่ได้มีคำสั่งกำหนดให้ใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป เพื่อให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ สมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร สถานศึกษาที่กำหนดไว้ในฉบับนี้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๑
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	๓
ภาระกิจการจัดการศึกษา	๑๑
โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	๑๒
สาระการจัดประสบการณ์ (เพิ่มเติม)	๓๘
ตารางกิจกรรมประจำวัน	๔๕
การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	๔๖
แหล่งเรียนรู้	๔๗
การส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้	๔๘
การประเมินพัฒนาการ	๕๐

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๖

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง ๖ ปีบริบูรณ์ อย่างเป็น-องค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๖

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและการใช้ภาษา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข และเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

ปรัชญา

เสริมสร้างความเป็นศูนย์เด็กเล็กน่ายุ่ ส่งเสริมการเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม
ดำเนินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และชุมชนมีส่วนร่วม

อัตลักษณ์

เด็กเล็กแจ่มใส ตั้งใจศึกษา พัฒนาทุกด้าน สืบสานประเพณี และวัฒนธรรม
มุ่งมั่นพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๒

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดการส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามช่วงวัย การพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จุดหมายการศึกษาปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๒ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี จัดขึ้นสำหรับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปีมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับเด็ก เมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
๒. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๑ กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะ - ที่พึงประสงค์สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี จำนวน ๑๒ มาตรฐาน ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐานคือ

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
๒. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

๓. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
๔. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
๕. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

๖. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๗. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
๘. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ ด้านคือ

๙. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
๑๐. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
๑๑. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
๑๒. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ทั้งนี้ ในแต่ละมาตรฐานจะมีตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีสภาพที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมีรายละเอียดของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๑ ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง
	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็นเวลา
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตามแนวที่กำหนดได้	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน
	๒.๑.๒ กระโดดสองขาขึ้นลง อยู่กับที่ได้	๒.๑.๒ กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ โดยไม่เสียการทรงตัว
	๒.๑.๓ วิ่งแล้วหยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบสิ่งกีดขวางได้
	๒.๑.๔ รับลูกบอลได้โดยใช้มือ และลำตัวช่วย	๒.๑.๔ รับลูกบอลได้ โดยใช้มือทั้งสองข้าง
๒.๒ ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตามแนวเส้นตรงได้
	๒.๒.๒ เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้	๒.๒.๒ เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม. ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์
	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๔.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะ และดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ
๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
	๕.๒.๒ แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง
	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง
	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้ เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง
	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง
	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
	๗.๒.๓ หยุดยี่นเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ หยุดยี่นเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	๘.๒.๒ ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่ และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๒.๒ ยืม ทักทายและพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง
	๘.๓.๓ ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหามือมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไขปัญหโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๙.๑ สนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง
	๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ	๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วยประโยคอย่างต่อเนื่อง
๙.๒ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๙.๒.๑ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำพร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด
	๙.๒.๒ เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้ายตัวอักษร

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว
	๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์
	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจเรื่องง่าย ๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น
	๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดยลองผิด ลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาและแก้ปัญหาเองโดยลองผิดลองถูก

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก ของตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก ของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่จากเดิมหรือมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตาม จินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่างหลากหลาย หรือ แปลกใหม่

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๓ ถึง ๔ ปี	อายุ ๔ ถึง ๕ ปี
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่าน หนังสือ ด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับ สัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่ พบเห็น
	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการ เข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการ เข้าร่วมกิจกรรม
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหา ความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของ ข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่ มีผู้ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของ ข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของ ตนเอง
	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหา คำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหา คำตอบ

ภารกิจจัดการศึกษาปฐมวัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย)

.....

๑. พัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัย ทั้ง ๔ ด้านให้มีมาตรฐานตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์
๒. พัฒนาครูเพิ่มพูนทักษะทางวิชาการ
๓. พัฒนา และสนับสนุนให้มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
๔. ประสานความร่วมมือของ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและ ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย)

- ๑.เด็กมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านสมวัย ตามมาตรฐานหลักสูตร
- ๒.ครูมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานหลักสูตร
- ๓.สถานศึกษามีสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๔.ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย)

ช่วงอายุ	๓ ถึง ๖ ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๑. ด้านร่างกาย ๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ ๓. ด้านสังคม ๔. ด้านสติปัญญา	๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ๒. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ๓. ธรรมชาติรอบตัว ๔. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ๕. วันสำคัญของไทย ๖. ท้องถิ่นของเรา ๗. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๘. อาเซียนศึกษา ๙. โตไปไม่โกง ๑๐.ด้านทุจริต
ระยะเวลาเรียน	(๑ ปีการศึกษามีเวลาเรียน ๒๔๕ วัน คิดเป็น ๔๙ สัปดาห์ หรือ ๑,๒๒๕ ชั่วโมง)	

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๖ โดยยึดถือหลักการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี เน้นการจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก ทั้งนี้ เด็กในช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นมากกว่าในช่วงแรก เด็กมีการพึ่งพาตนเอง แสดงความเป็นตัวของตัวเอง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป จึงได้กำหนดไว้ดังนี้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย ๒ ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะระยะแรกเริ่มชีวิต และช่วงระยะปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรากฐานของพัฒนาการก้าวต่อไปของชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และความกระตือรือร้นในการ

พัฒนาตนเองของเด็ก ที่จะส่งผลต่อเนื่องจากช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์สำคัญจะเกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะส่งผลเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ประสบการณ์สำคัญที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ของเด็กนั้น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องสนับสนุนให้เด็กมีประสบการณ์ตรงด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การสร้างความรักความผูกพันกับคนใกล้ชิด การปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และการรู้จักใช้ภาษาสื่อความหมาย ดังนั้น การฝึกทักษะต่าง ๆ ต้องให้เด็กมีประสบการณ์สำคัญผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการเล่น ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเลียนแบบ ลองผิดลองถูกสำรวจ ทดลอง และลงมือกระทำจริง การปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล และธรรมชาติรอบตัวเด็กตามบริบทของสภาพแวดล้อม จำเป็นต้องมีการจัดประสบการณ์สำคัญแบบองค์รวมที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของตนเอง

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม
๑. การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะดนตรี
๒. การเคลื่อนไหว และการทรงตัว
๓. การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ และระบบประสาท
๔. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
๕. การวาด
๖. การเขียนขีดเขียน
๗. การปีน
๘. การฉีก
๙. การตัดปะ
๑๐. การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว
๑๑. การรักษาความปลอดภัย

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่างกายแข็งแรง แจ่มใส ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง จากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เด็กรู้สึกเป็นที่รัก อบอุ่น มั่นคง เกิดความรู้สึกปลอดภัย ไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม

๑. การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง
๒. การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข
๓. การควบคุมอารมณ์และการแสดงออก
๔. การเล่นอิสระ
๕. การเล่นบทบาทสมมติ
๖. การชื่นชมธรรมชาติ
๗. การเพาะปลูกอย่างง่าย
๘. การเลี้ยงสัตว์
๙. การฟังนิทาน
๑๐. การร้องเพลง
๑๑. การท่องคำคล้องจอง
๑๒. การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ตามความสนใจ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว ในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กมีโอกาสได้เล่น และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกันหรือต่างวัย เพศเดียวกัน หรือต่างเพศ อย่างสม่ำเสมอ

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม

๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย
๒. การเล่นอย่างอิสระ
๓. การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น
๔. การแบ่งปันหรือการให้
๕. การอดทนรอคอยตามวัย
๖. การใช้ภาษาบอกความต้องการ
๗. การออกไปเล่นนอกบ้าน
๘. การไปสวนสาธารณะ
๙. การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนาสถาน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหว ได้พัฒนาการการใช้ภาษาสื่อสารความหมายและความคิด รู้จักสังเกตคุณลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัส จดจำชื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม

๑. การตอบคำถามจากกการคิด
๒. การเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิม
๓. การเรียงลำดับเหตุการณ์
๔. การยืดหยุ่นการคิดตามวัย
๕. การจดจ่อใส่ใจ
๖. การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีส่นและรูปทรงที่ต่างกัน
๗. การฟังเสียงต่าง ๆ รอบตัว
๘. การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้น ๆ
๙. การพูดบอกความต้องการ
๑๐. การเล่าเรื่องราว
๑๑. การสำรวจ
๑๒. การทดลองอย่างง่าย ๆ
๑๓. การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน
๑๔. การคิดตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่าย ๆ ด้วยตนเอง
๑๕. การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๒. สารที่ควรเรียนรู้ สารที่จะให้เด็กอายุ ๓-๕ ปี เรียนรู้ ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองเป็นลำดับแรก แล้วจึงขยายไปสู่เรื่องที่อยู่กับใกล้ตัวเด็ก เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัย ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ และเพศของตนเอง การเรียกชื่อส่วนต่าง ๆ ของใบหน้าและร่างกาย การดูแลตนเองเบื้องต้น โดยมีผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ การล้างมือ การขับถ่าย การรับประทานอาหาร การถอดและใส่เสื้อผ้า การรักษาความปลอดภัย และการนอนหลับพักผ่อน

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวกับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขันและเรื่องราว เหตุการณ์ที่ - สนุก

ต่าง ๆ

- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น การปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่อยู่อาศัย อยู่และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส ดมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกละเอียดผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ขรุขระ / เรียบ ฯลฯ
- การนับสิ่งต่าง ๆ
- การจัดคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อ

๑. ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล
๒. ลักษณะรูปร่าง หน้าตาและเพศ
๓. ชื่อ รูปร่างหน้าที่และการ ดูแลรักษาส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
๔. การดูแลรักษาความสะอาดอย่างง่าย ๆ
๕. การแบ่งปัน
๖. การรับประทานอาหารด้วย ตนเอง
๗. การเลือกรับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย
๘. การยอมรับผู้อื่น
๙. การแสดงความรู้สึกที่ เหมาะสม
๑๐. การเป็นผู้นำและผู้ตาม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลภายในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว การรู้จักชื่อเรียกหรือสรรพนามแทนตัวของญาติ หรือผู้เลี้ยงดู วิถีปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การทำทาย การไหว้ การเล่นกับพี่น้องในบ้าน การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน การเล่นที่สนามเด็กเล่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวกับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขัน และเรื่องราว เหตุการณ์

- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่อยู่อาศัย อยู่และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส ดมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ขรุขระ / เรียบ ฯลฯ
- การเปรียบเทียบจำนวนมากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน
- การนับสิ่งต่าง ๆ
- การจัดคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย

๑. ลักษณะของบ้าน	๘. กฎระเบียบของโรงเรียน
๒. ความสำคัญความหมายของครอบครัว	๙. อาชีพในชุมชน
๓. ชื่อบุคคลในครอบครัว	
๔. ชื่อ รูปร่าง ลักษณะหน้าตา ของบุคคลในครอบครัว	
๕. ชื่อของโรงเรียนที่ตั้ง	
๖. บุคคลในโรงเรียน	
๗. หน้าที่ของบุคคลที่อยู่ในโรงเรียน	

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำ การเล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ที่ไม่เป็นอันตราย การเดินเล่นในสวน การเพาะปลูกอย่างง่าย

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวกับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะ ประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขัน และเรื่องราว เหตุการณ์ ที่สนุกต่าง ๆ
- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่อยู่อาศัย อยู่และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส ดมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง

- การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ขรุขระ / เรียบ
- การเปรียบเทียบจำนวนมากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน
- การนับสิ่งต่าง ๆ
- การจัดคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย	
๑. สิ่งมีชีวิต	- ชื่อ - รูปร่าง ลักษณะ - ความเหมือน และความแตกต่าง - ความเมตตากรุณา
๓. ฤดูกาล	- ชื่อฤดูกาล - การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฤดู - การรักษาสุขภาพ
๔. กลางวัน กลางคืน	- รูปร่าง ลักษณะของดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์
	- ข้อแตกต่างของกลางวัน และกลางคืน
	- การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน กลางคืน

๒.๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อและของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่าย ๆ ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สีรูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัส

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวกับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขัน และเรื่องราว เหตุการณ์ ที่สนุกต่าง ๆ
- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่อยู่อาศัย อยู่และความเป็นไทย
- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส ดมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ขรุขระ / เรียบ
- การเปรียบเทียบจำนวนน้อยกว่า มากกว่าเท่ากัน
- การนับสิ่งต่าง ๆ
- การจัดคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย

๑. เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

- ชื่อ
- ลักษณะรูปร่าง สี ขนาด ผิวสัมผัส
- วิธีการใช้ ประโยชน์
- การเก็บรักษา การทำความสะอาด

๒. การคมนาคม

- ประเภท
- ชื่อของยานพาหนะ แต่ละประเภท
- วิธีการเลือกใช้นยานพาหนะที่เหมาะสม

๓. การสื่อสาร

- ชื่อเครื่องมือการสื่อสาร
- รูปร่าง, ลักษณะ

นอกจากสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๗ จำนวน ๔ สาระที่ควรเรียนรู้แล้ว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) ได้กำหนดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับนโยบาย และจุดเน้น ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย โดยมีสาระรายละเอียดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

๒.๕ วันสำคัญ เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญเกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนาและขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย ทั้งของชาติและของชุมชนท้องถิ่น

ลำดับที่	สาระที่ควรเรียนรู้เรื่องวันสำคัญ	ตัวอย่างวันสำคัญต่าง ๆ	หมายเหตุ
๑	วันสำคัญทางศาสนา (๑) วันสำคัญทางศาสนาพุทธ	๑.วันมาฆบูชา ๒.วันวิสาขบูชา ๓.วันอาสาฬหบูชา ๔.วันเข้าพรรษา ๕.วันออกพรรษา ๖.วันตักบาตรเทโว ๗.วันพระ ฯลฯ	
๒	วันสำคัญของชาติ	๑. วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒. วันปิยมหาราช ๓. วันรัฐธรรมนูญ	
๓	วันสำคัญของท้องถิ่น	๑. วันลอยกระทง ๒. วันสงกรานต์ ๓. ประเพณีสู่ขวัญข้าวประจำตำบล	
๔	วันสำคัญอื่น ๆ	๑.วันเด็ก ๒. วันครู	

๒.๖ ท้องถิ่นของเรา

หลักการและจุดมุ่งหมาย

เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนา ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความรักความภูมิใจในท้องถิ่น เต็มที่เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน สังคม และประเทศชาติ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ดังนี้

๑. เพื่อให้เด็กมีความรัก ความภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เพื่อให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น

๓. เพื่อให้เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ

ตารางกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

คำขวัญ	ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประเพณีท้องถิ่น/วัฒนธรรมในท้องถิ่น	แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น/สถานที่สำคัญในท้องถิ่น/แหล่งเรียนรู้
1.คำขวัญของจังหวัดนครนายก “เมืองในฝันที่ไกลกรุง ภูเขาาม น้ำตกสวย รวยธรรมชาติ ปราศจากมลพิษ”	- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านวังรี หมู่ที่ ๑๒ ตำบลเขาพระ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ๑.อาหารแปรรูป - ยำตาหลา - น้ำดอกดาหลา ๒.ทำถั่ว/จานจากใบตาล	<u>ประเพณี</u> ๑.ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าว <u>วัฒนธรรม</u> ๒.ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น - เข้าพรรษา ประเพณีแห่เทียน - สงกรานต์ ประเพณี สงค้ำน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุ	๑. วัดเกาะกระชาย ๒. วัดเขาทุเรียน ๓. วัดเขาพระ ๔. รพ.สต. เขาทุเรียน ๕. รร.เตรียมทหาร (จปร.) ๖. เขื่อนขุนด่าน ๗. ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่าที่ 1 (นครนายก) สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช อ่างเก็บน้ำห้วยปรือ ตำบลเขาพระ อำเภอเมือง จ.นครนายก

๒.๗ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดกิจกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัยแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ ๕ ส่วน ดังนี้

๑. **กรอบแนวคิด** เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. **คุณลักษณะ** เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๓. **คำนิยาม** ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

(๑) **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่นการผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

(๒) **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

(๓) **การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้ง ความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

- **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

- **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี ประการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. **พอมีพอกิน** ปลูกพืชสวนครัวไว้กินเองบ้าง ปลูกไม้ผลไว้หลังบ้าน ๒-๓ ต้น พอที่จะมีไว้กินเองในครัวเรือน เหลือจึงขายไป

๒. **พออยู่พอใช้** ทำให้บ้านน่าอยู่ ปราศจากสารเคมี กลิ่นเหม็น ไข้แต่ของที่เป็นธรรมชาติ (ใช้จุลินทรีย์ผสมน้ำถูพื้นบ้าน จะสะอาดกว่าใช้น้ำยาเคมี) รายจ่ายลดลง สุขภาพจะดีขึ้น (ประหยัดค่า-รักษาพยาบาล)

๓. **พอออกพอใจ** เราต้องรู้จักพอ รู้จักประมาณตน ไม่ใคร่อยากใคร่มีเช่นผู้อื่น เพราะเราจะหลงติดกับวัตถุ ปัญญาจะไม่เกิด

๒.๘ อาเซียนศึกษา

(๑) บ้านเราและเพื่อนบ้านอาเซียน

๑. แผนที่ที่ตั้ง/สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว
๒. ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและฤดูกาล
๓. ฤดูกาล และภัยพิบัติ
๔. อาชีพและสินค้าเศรษฐกิจ
๕. สกุลเงิน

(๒) ประเทศสมาชิกอาเซียน

๑. ชื่อประเทศและธงชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน
๒. ดอกไม้ / ต้นไม้ ประจำชาติ
๓. สัญลักษณ์ตราแผ่นดิน

๔. สัตว์ประจำชาติ

๕. เพลงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน

(๓) สังคมและวัฒนธรรม

๑. ศาสนาและวันสำคัญ

๒. ชุดแต่งกายประจำชาติ

๓. อาหารประจำชาติ

๔. ภาษา ประเพณีและวัฒนธรรม

๕. การละเล่น การแสดงและนิทานประจำชาติ

(๔) อาเซียนที่รัก

๑. ธงอาเซียน

๒. ตราสัญลักษณ์อาเซียน

๓. คำขวัญอาเซียน

๔. เพลงอาเซียน

๕. ภาษาอาเซียน

๒.๙ โตไปไม่โกง

กรอบสาระกิจกรรมโตไปไม่โกง ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย ๕ สาระ

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต

คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะถูกผิด ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- พูดความจริง
- ไม่ลักขโมย
- ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ ทำตามสัญญา
- กล้าเปิดเผยความจริง
- รู้จักแยกแยะประโยชน์ส่วนตัว ส่วนรวม

๒. การมีจิตสาธารณะ

คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่องานของตนเองในการกระทำใด ๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ร่วมดูแลสังคม
- รับผิดชอบต่อส่วนรวม
- เสียสละเพื่อส่วนรวม
- เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ

- ไม่เห็นแก่ตัว

๓. ความเป็นธรรมทางสังคม

คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นึกถึงใจเขาใจเรา
- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- รับฟังผู้อื่น
- เคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- กตัญญูอย่างมีเหตุผล
- คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด

๔. การกระทำอย่างรับผิดชอบ

คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์ กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด
- มีระเบียบวินัย
- เคารพกฎ กติกา
- รับผิดชอบในสิ่งที่ทำ กล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ
- รู้จักสำนึกและขอโทษ แก้ไขในสิ่งผิด
- กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๕. เป็นอยู่อย่างพอเพียง

คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมภโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- รู้จักความพอเพียง ความพอดี
- มีความอดทน อดกลั้น
- รู้จักบังคับตัวเอง
- ไม่กลัวความยากลำบาก
- ไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง
- มีสติและเหตุผล

๒.๑๐ ด้านทุจจริต

กรอบสาระด้านทุจจริต ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย ๕ สาระ

๑. การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะ ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- การสื่อความหมาย
- มีวินัย
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- ใฝ่เรียนรู้

๒. ความละเอียดและไม่ทนต่อทุจจริต

คือ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ โดยไม่ลอก หรือนำผลงานของผู้อื่น มาเป็นผลงานของตน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- มีวินัย
- มุ่งมั่นในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต
- ความเอื้ออาทร
- มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต

๓. จิตพอเพียงต่อการทุจจริต

คือ การรู้จักประมาณ การทำอะไรไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป อยู่บนทางสายกลาง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- อยู่อย่างพอเพียง
- มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต
- ใฝ่เรียนรู้
- ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน
- ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

๔. พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- มีวินัย รับผิดชอบต่อ
- มีวินัย รับผิดชอบต่อ
- ความภาคภูมิใจเมื่อทำสิ่งต่าง ๆ สำเร็จ
- สนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ
- ความรู้สึกต่อตนเองเมื่อได้รับการยอมรับหรือการชมเชย

กำหนดเวลาเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีระยะเวลาเรียนคือ ๒ ปีการศึกษา โดยใน ๑ ปีการศึกษาจะเปิดเรียนไม่น้อยกว่า ๒๔๕ วัน ตามยอดการจัดสรรงบประมาณเพื่ออุดหนุนอาหารกลางวันจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ภาคเรียนที่ ๑ เปิดเรียนวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ถึง วันที่ ๓๑ ตุลาคม

ภาคเรียนที่ ๒ เปิดเรียนวันที่ ๑ พฤศจิกายน ถึง วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ปีถัดไป

ทั้งนี้ กำหนดการเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษาเป็นไปตามนโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักการของปีการศึกษาให้มากที่สุด และอาจมีประกาศหยุดเรียนเป็นกรณีพิเศษในช่วงที่มีเหตุการณ์ที่บ่งบอกถึงความปลอดภัยต่อเด็กนักเรียน เช่น มีโรคติดต่อ หรือเกิดภัยต่าง ๆ และในกรณีที่ต้องการทำการปรับปรุงอาคารสถานที่ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รวมถึงการหยุดเรียนเพื่อให้ครูได้มีโอกาสดำเนินงาน โครงการ โครงการ แผนการจัดประสบการณ์ หรืองานเอกสารอื่น ๆ เพื่อที่จะเตรียมไว้สำหรับภาคเรียนถัดไป เป็นต้น

ตารางกำหนดกิจกรรมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๕ ปี)

กิจกรรมประสบการณ์
๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)
๓. กิจกรรมสร้างสรรค์
๔. กิจกรรมเสรี
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง
๖. เกมการศึกษา

โครงสร้างหน่วยประสบการณ์ (สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี)

สัปดาห์ที่ ๑-๒ แรกประทับใจ

- ชื่อเล่นของเด็ก
- ชื่อเล่นของเพื่อน
- ชื่อเล่นครูประจำชั้น
- ชื่อโรงเรียน ชั้นเรียน
- สถานที่ตั้งของโรงเรียน (ชุมชน)

สัปดาห์ที่ ๓ เด็กดีมีวินัย

- ของใช้ส่วนตัว

- สัญลักษณ์ประจำตัว
- การเก็บของเข้าที่
- การปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำ
- การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน

สัปดาห์ที่ ๔ อวัยวะและการดูแลรักษา

- หน้าที่การดูแลรักษาตา
- หน้าที่การดูแลรักษาหู
- หน้าที่การดูแลรักษาจมูก
- หน้าที่การดูแลรักษาปาก
- หน้าที่การดูแลรักษามือ

สัปดาห์ที่ ๕ กินดี อยู่ดี มีสุข

- อาหารดีมีประโยชน์
- ความสำคัญของการรับประทานอาหาร
- การล้างมือ
- การแปรงฟัน
- สุขนิสัยในการขับถ่าย

สัปดาห์ที่ ๖ ขยับกายสบายชีวี

- ประโยชน์ของการพักผ่อน
- ประโยชน์ของการออกกำลังกาย
- การปฏิบัติตนในการออกกำลังกาย และการพักผ่อน
- ประเภทของการออกกำลังกาย
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม

สัปดาห์ที่ ๗ ปลอดภัยไว้ก่อน

- ความปลอดภัยในการเล่น
- ความปลอดภัยในการใช้เครื่องไฟฟ้าและของมีคม
- ความปลอดภัยในการใช้ยา
- ความปลอดภัยบนท้องถนน
- ความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่น

สัปดาห์ที่ ๘ หนูน้อยนักสัมผัส

- การมองเห็น
- การดมกลิ่น
- การได้ยิน
- การชิมรส
- การสัมผัส

สัปดาห์ที่ ๙ (๑) หนูน้อยน่ารัก

- มารยาทในการรับประทานอาหาร
- มารยาทในการฟังพูด
- มารยาทในการเดินผ่านผู้ใหญ่
- การนั่งอย่างถูกวิธี
- การนอนอย่างถูกวิธี

สัปดาห์ที่ ๙ (๒) หนูทำได้

- มารยาทในการไหว้ผู้ใหญ่
- มารยาทในการกราบผู้ใหญ่
- มารยาทในการกราบพระ
- มารยาทในการรับของ ส่งของ
- มารยาทในการเดิน

สัปดาห์ที่ ๑๐ โตไปไม่โกง

- ความซื่อสัตย์ สุจริต
- การมีจิตสาธารณะ
- ความเป็นธรรมทางสังคม
- การกระทำอย่างรับผิดชอบ
- เป็นอยู่อย่างพอเพียง

สัปดาห์ที่ ๑๑ บ้านแสนสุข

- ความหมายและประโยชน์ของบ้าน
- พื้นที่และบริเวณรอบบ้าน
- ประเภทและส่วนประกอบของบ้าน

สัปดาห์ที่ ๑๓ บ้านเรือนเคียงกัน

- ชื่อเพื่อนบ้าน
- การปฏิบัติตนต่อเพื่อนบ้าน
- การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- การร่วมกิจกรรมกับเพื่อนบ้าน
- การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สัปดาห์ที่ ๑๔ โรงเรียนของฉัน

- ชื่อโรงเรียน ตราสัญลักษณ์ของโรงเรียน
- อาคารสถานที่ของโรงเรียน
- บุคคลในโรงเรียน
- การปฏิบัติตนในโรงเรียน
- การดูแลรักษาสถานที่ต่างๆภายในโรงเรียน

สัปดาห์ที่ ๑๕ ชุมชนน่าอยู่

- ชื่อชุมชน
- ความสำคัญของสถานที่ในชุมชน
- การร่วมกิจกรรมในชุมชน
- การมีส่วนร่วมในชุมชน
- การดูแลสาธารณะสมบัติที่ใช้ร่วมกันในชุมชน

สัปดาห์ที่ ๑๖ จังหวัดของเรา

- คำขวัญของจังหวัด
- ชื่อ-ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด
- อาชีพและอาหารพื้นเมือง
- สถานที่สำคัญของจังหวัด
- ศาสนาและประเพณีของจังหวัด

สัปดาห์ที่ ๑๗ อาชีพในฝัน

- ชื่ออาชีพ
- การแต่งกายของแต่ละอาชีพ
- สถานที่ใช้ปฏิบัติงาน
- เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพ
- ความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพ

สัปดาห์ที่ ๑๘ ประเทศสมาชิกอาเซียน

- ชื่อประเทศ และธงชาติประเทศของสมาชิก
- ดอกไม้/ต้นไม้ของประเทศสมาชิกอาเซียน
- สัญลักษณ์ตราของแผ่นดิน
- สัตว์ประจำชาติของสมาชิกประเทศอาเซียน
- เพลงชาติของสมาชิกอาเซียน

สัปดาห์ที่ ๑๙ บ้านเราและเพื่อนบ้านอาเซียน

- สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว
- อาชีพและสินค้าเศรษฐกิจ
- ฤดูกาล
- ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- พิบัติภัยและภัยธรรมชาติ

สัปดาห์ที่ ๒๐ ประเมินพัฒนาการ

-

สัปดาห์ที่ ๒๑ สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

- ชื่อของสิ่งมีชีวิต
- ชื่อของสิ่งไม่มีชีวิต
- ลักษณะของสิ่งไม่มีชีวิต
- ลักษณะของสิ่งไม่มีชีวิต
- ประโยชน์/โทษของสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต

สัปดาห์ที่ ๒๒ ฤดูกาลธรรมชาติ

- ชื่อฤดูกาล
- ฤดูร้อน
- ฤดูฝน
- ฤดูหนาว
- การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฤดูกาล

สัปดาห์ที่ ๒๓ กลางวันกลางคืน

- ความหมายของกลางวันกลางคืน
- กิจกรรมช่วงเวลากลางวัน
- กิจกรรมช่วงเวลากลางคืน
- การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน
- การปฏิบัติตนในเวลากลางคืน

สัปดาห์ที่ ๒๔ สัตว์โลกน่ารัก

- ประเภทของสัตว์เลี้ยง
- รูปร่างลักษณะของสัตว์เลี้ยง
- อาหารของสัตว์เลี้ยง
- ที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยง
- ประโยชน์และโทษของการดูแลสัตว์เลี้ยง

สัปดาห์ที่ ๒๕ ต้นไม้แสนรัก

- รูปร่างลักษณะของต้นไม้
- ส่วนประกอบของต้นไม้
- การปลูกต้นไม้
- การดูแลรักษาต้นไม้
- ประโยชน์และโทษของต้นไม้

สัปดาห์ที่ ๒๖ โลกของแมลง

- ชื่อของแมลง
- ประเภทของแมลง

- ส่วนประกอบของแมลง
- ที่อยู่อาศัยของแมลง
- การป้องกันตนเองจากแมลงมีพิษ

สัปดาห์ที่ ๒๗ ผักผลไม้

- ชนิดของผัก
- ลักษณะและสีของผัก
- ชื่อของผลไม้
- รูปร่างลักษณะ และสีของผลไม้
- วิธีรับประทาน ผักผลไม้

สัปดาห์ที่ ๒๘ ข้าวหมักจรรยา

- ชนิดของข้าว
- รูปร่างลักษณะของเมล็ดข้าว
- รูปร่างลักษณะของเมล็ดข้าวสาร
- ประโยชน์ของข้าว
- การดูแลและการเก็บรักษาข้าว

สัปดาห์ที่ ๒๙ โลกสวยด้วยมือเรา

- ความหมายของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ
- สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
- การดูแลสิ่งแวดล้อม
- ประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม
- โทษของสิ่งแวดล้อม

สัปดาห์ที่ ๓๐ เรายังรักประเทศไทย

- ธงชาติไทย
- การแต่งกาย (ชุดประจำชาติ)
- การร้องเพลงชาติไทย
- คำทักทาย
- ชนิดของอาหารไทย

สัปดาห์ที่ ๓๑ ปลอดภัยในยานพาหนะ

- ความหมายของยานพาหนะ
- ประเภทของยานพาหนะ
- ชื่อของยานพาหนะ
- วิธีเลือกใช้อยานพาหนะที่เหมาะสม
- อันตรายจากยานพาหนะ

สัปดาห์ที่ ๓๒ สาระแห่งสีสัน

- ชื่อสี

- ประเภทของสี
- สีที่ได้จากธรรมชาติ
- แม่สี
- การเลือกใช้สีอย่างปลอดภัย

สัปดาห์ที่ ๓๓ สร้างฝันนักคิด

- เรียนรู้เรื่องจำนวน
- การวัดเปรียบเทียบสิ่งของ 2 สิ่ง
- เลขาคณิต
- เวลา
- ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (การแก้ปัญหา)

สัปดาห์ที่ ๓๔ วิทยาศาสตร์สร้างสรรค์

- เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ (ชั่ง ตวง วัด)
- แรงดึงดูดของแม่เหล็ก
- พลังงานในชีวิตประจำวัน (แหล่งกำเนิดเสียง)
- การสังเกตดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว
- ของเล่นที่อยู่รอบตัว และการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ

สัปดาห์ที่ ๓๕ การสื่อสารไร้พรมแดน

- ความหมายของการสื่อสาร
- อุปกรณ์สำหรับการสื่อสาร
- การติดต่อสื่อสารด้วยอุปกรณ์ต่างๆ
- ประโยชน์ของการสื่อสาร
- ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร

สัปดาห์ที่ ๓๖ ท้องแดนอาเซียน

- ธงอาเซียน
- ตราสัญลักษณ์อาเซียน
- คำขวัญอาเซียน
- เพลงอาเซียน
- ภาษาอาเซียน

สัปดาห์ที่ ๓๗ เรียนรู้วัฒนธรรม

- ศาสนาและวันสำคัญ
- ชุดแต่งกายประจำชาติ
- อาหารประจำชาติไทย
- ภาษา/ประเพณี และวัฒนธรรมประจำชาติ
- การละเล่น/การแสดงและนิทานประจำชาติ

สัปดาห์ที่ ๓๘ ผู้นำประจำชาติ

- ความพอประมาณ
- ความมีเหตุผล
- ความรอบรู้
- ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- คุณธรรมความดี

สัปดาห์ที่ ๓๙ หนูน้อยดาวพิเศษ

- ประเภทของขยะ
- การคัดแยกขยะ
- การกำจัดขยะที่ถูกต้องวิธี
- ประโยชน์และโทษของขยะ
- การป้องกันและลดการทิ้งขยะ

สัปดาห์ที่ ๔๐ หนูน้อยห่างไกลสิ่งเสพติด

- ความหมายของยาเสพติด
- ชื่อของยาเสพติด
- ลักษณะของยาเสพติด
- โทษของยาเสพติด
- การป้องกันและการปฏิบัติตน

สัปดาห์ที่ ๔๑ วิทยาศาสตร์แสนสนุก

- อากาศ
- อากาศอยู่ที่ไหน
- มาจับอากาศกันเถอะ
- ประโยชน์ของอากาศ
- ลมมีพลัง

สัปดาห์ที่ ๔๒ ท้องถิ่นของเรา

- ชื่อจังหวัด
- คำขวัญจังหวัด
- แหล่งท่องเที่ยว
- ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สัปดาห์ที่ ๔๓ อาเซียนเพื่อนรัก

- ประชาคมอาเซียน
- ธงชาติอาเซียน
- ประเทศไทย
- ประเทศเพื่อนบ้าน ๑
- ประเทศเพื่อนบ้าน ๒

สัปดาห์ที่ ๔๔ หนูน้อยปลอดภัยจากการจมน้ำ (อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม)

- อันตรายจากแหล่งน้ำ
- อย่าใกล้แหล่งน้ำ
- อย่าเก็บของในแหล่งน้ำ
- การตะโกนขอความช่วยเหลือ
- การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ใกล้แหล่งน้ำ

สัปดาห์ที่ ๔๕ วันฝนหลวงของพ่อ

- เป็นพระราชดำริของใคร
- ฝนหลวงเกิดขึ้นได้อย่างไร
- ประโยชน์ของฝนหลวง
- วิธีปฏิบัติตนที่เหมาะสมในขณะฝนตก
- อุปกรณ์กันฝน

สัปดาห์ที่ ๔๕ ปลุกผักสวนครัวรั้วกินได้

- ชนิดของผักสวนครัว
- รูปร่างลักษณะ
- สถานที่/ภาชนะที่ใช้ปลูก
- การดูแลรักษา
- ประโยชน์ของผักสวนครัว

สัปดาห์ที่ ๔๗ การสรุป-ทบทวน

- การประเมินพัฒนาการ

สาระการจัดประสบการณ์ (เพิ่มเติม) การศึกษาปฐมวัย
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
(สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) ได้กำหนดการจัดประสบการณ์ ให้เด็กอายุ ๓-๖ ปี โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น เป็นการบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการผ่านการจัดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม ตลอดจนได้กำหนดการจัดกิจกรรมประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๒๙๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากการลงมือกระทำ เกิดความรู้ มีทักษะ มีคุณจริยธรรม และเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและ การใช้ภาษา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กในการจัดประสบการณ์ ได้คำนึงถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

๑. อบรมเลี้ยงดูเด็กและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ
๒. ตระหนักและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ
๓. ปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และใช้เหตุผล
๔. ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุลครบทุกด้าน
๕. ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม และวัฒนธรรมไทย
๖. ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก
๗. สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก
๘. จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
๙. ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
๑๐. ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู และชุมชน

ทั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็ก อายุ ๓ - ๖ ปี ไว้ดังนี้

ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล

๑. สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และ- ความ มั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กในวิถีชีวิตประจำวัน

๒. จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำ และเรียนรู้-จากประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหวผ่านการเล่น

๓. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กอย่างหลากหลาย

๔. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้และของเล่นที่สะอาด หลากหลาย ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการอย่างรอบด้าน รวมถึงมีพื้นที่ในการเล่นน้ำเล่นทราย

๕. จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก สื่อที่เอื้อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ หลีกเลี้ยงการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นพี่เลี้ยงเด็ก

๖.จัดรวบรวมข้อมูลและติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล อย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

๗.จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน มีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุน สื่อการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการเพื่อให้เด็กมีพัฒนาตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ได้กำหนดการจัดกิจกรรมประสบการณ์ ๖ กิจกรรม เพื่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังต่อไปนี้

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)
๓. กิจกรรมสร้างสรรค์
๔. กิจกรรมเสรี
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง
๖. เกมการศึกษา

กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบไปด้วย

๑. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน
๒. การเคลื่อนไหวอิสระ
๓. การเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย
๔. การเคลื่อนไหวตามจินตนาการ
๕. การเคลื่อนไหวตามข้อตกลง
๖. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
๗. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
๘. การเคลื่อนไหวเป็นคู่
๙. การทำท่าทางประกอบเพลง
๑๐. การทำท่าทางตามความหมายของเพลง
๑๑. การเป็นผู้นำและผู้ตาม
๑๒. การเป็นผู้นำและผู้ตาม
๑๓. การร้องเพลง

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ผู้ดูแลเด็กสามารถจัดให้สัมพันธ์กับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ผู้ดูแลเด็กต้องการให้เด็กเรียนรู้ และควรจัดกิจกรรมนี้อย่างน้อยวันละประมาณ ๑๕ – ๒๐ นาที ก่อนสิ้นสุดกิจกรรมทุกครั้งควรให้เด็กได้พัก เช่น นอน นั่งฟังเพลงเบา ๆ ฯลฯ

จุดมุ่งหมาย

๑. ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
๒. กล้าแสดงออกและมีวิธีคิดเริ่มสร้างสรรค์
๓. เกิดความซาบซึ้งและมีความสุขในการเคลื่อนไหวตามจังหวะ
๔. รู้จักปรับตัวเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน
๕. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

วัสดุอุปกรณ์

๑. เครื่องประกอบจังหวะ เช่น รำมะนา กลอง กรับ ฉิ่ง
๒. แถบบันทึกเสียงเพลง เครื่องเล่นเทป
๓. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงหอย แถบผ้า ถุงทราย

กิจกรรม

๑. ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจอง และเคลื่อนไหวตาม - บทเพลง คำ กลอน คำคล้องจอง
๒. เคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ตามสัญญาณ - นัดหมายหรือตามจังหวะเพลง
๓. เคลื่อนไหวอิสระตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้มากที่สุด ขณะเดียวกันให้คำนึงถึงการใช้ พื้นที่ ระดับและจังหวะในขณะเคลื่อนไหวของร่างกาย
๔. เล่นเครื่องเล่นดนตรีง่าย ๆ ประเภทเคาะ เช่น กรับ รำมะนา กลอง และเคลื่อนไหวประกอบ
๕. ให้เด็กเคลื่อนไหวตามความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้อุปกรณ์ประกอบในการเคลื่อนไหว เช่น ห่วง แถบผ้า ถุงทราย

ข้อเสนอแนะ

๑. สร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน และมีความเป็นกันเอง
๒. ไม่บังคับถ้าเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ควรให้เวลา และให้โอกาสจนกว่าเด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรม
๓. ควรให้เด็กได้แสดงออกอย่างทั่วถึง

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวแผนการจัดประสบการณ์
๒. เพื่อให้เด็กมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครู และครูจะได้ดูแล พฤติกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิด
๓. เพื่อให้เด็กได้ฝึกความมีระเบียบวินัย มารยาทในการฟัง พูดและลักษณะนิสัยที่ดี

ลักษณะการจัดเนื้อหา

เป็นการเตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแบบบูรณาการโดยจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ประจำสัปดาห์ แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา โดยให้ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ชั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นการปูพื้นฐาน เชื่อมโยงทั้ง ๘ กลุ่มสาระ และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เด็กได้มีประสบการณ์สำหรับการเรียนรู้ต่อไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หากแยกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะได้ดังนี้

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๕. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา
๖. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
๗. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี
๘. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

บทบาทและหน้าที่ของครู

ก่อนจัดประสบการณ์ ครูจะต้องศึกษาการทำแนวทางในการจัดประสบการณ์นี้อย่างละเอียดเพื่อได้แนวทางในการจัดเตรียมประสบการณ์ให้กับเด็ก และจัดเตรียมสื่อการจัดประสบการณ์ที่ได้เสนอแนะไว้อย่างครบถ้วน เพื่อที่จะทำให้การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้อย่างสมบูรณ์อย่างใดก็ตาม ครูอาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น

การจัดประสบการณ์เนื้อหาให้เด็กต้องจัดกิจกรรมให้เด็กสนใจ เช่น

๑. ทัดสนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้
๒. การเล่าเรื่องให้ผู้สนใจเข้าใจ
๓. การเล่าประสบการณ์ตามเนื้อหาต่าง ๆ
๔. การอภิปราย ชักถาม
๕. การสนทนา ตอบคำถาม
๖. ทักษะกระบวนการกลุ่ม
๗. การทดลอง
๘. การอธิบายสิ่งต่าง ๆ
๙. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
๑๐. การแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง
๑๑. การแสดงบทบาทสมมติ
๑๒. การลงมือปฏิบัติจริง
๑๓. การรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง ๕
๑๔. การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
๑๕. การนับจำนวน เพิ่ม ลด
๑๖. การเปรียบเทียบเวลา
๑๗. การจำแนกเปรียบเทียบ
๑๘. การเล่นเกม
๑๙. การร้องเพลง

กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี

จุดมุ่งหมาย

ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ มีความมุ่งหมายที่สำคัญโดยเฉพาะ ดังนี้

๑. เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ด้วยการประกอบกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และสนองความต้องการของเด็กในการเล่นที่แฝงไว้ซึ่งการศึกษา

๒. เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลอง คิดค้นคว้า และสร้างสรรค์ด้วยความสนุกและเพลิดเพลินแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องวิตกกังวล

๓. เพื่อฝึกทักษะการเตรียมความพร้อมด้านประสาทสัมผัสทางตาและมือเกิดพัฒนาการทางการตัดสินใจ การมีเหตุผล ภูษานาด จำนวนสี่ และรูปลักษณะ ทั้งช่วยฝึกเขาวนปัญญา อันเป็นทางนำหรือเตรียมเด็กไปสู่การอ่าน และการเขียนในโอกาสต่อไป

๔. เพื่อฝึกเด็กให้ทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้สิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนและเพื่อนภายในสังคมเล็ก ๆ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๕. เพื่อฝึกให้รู้จักประหยัดวัสดุการศึกษา ฝึกเด็กให้รู้จักการเล่นเครื่องเล่น การเก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องเล่น ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและครบถ้วน

๖. เป็นวิธีการที่เด็ก ๆ ได้รับความรัก ความอบอุ่น การอบรมเลี้ยงดู และการปกป้องให้เกิดความปลอดภัยที่จะอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข

๗. เป็นวิธีการช่วยส่งเสริมเด็ก ๆ ได้รับความรู้ทางอารมณ์จิตใจและร่างกาย สติปัญญา และสังคมครบถ้วนพร้อมในโอกาสเดียวกัน

๘. เป็นวิธีการช่วยให้ครูทราบปัญหา ความคับข้องใจเด็ก ทำให้ครูสามารถหาวิธีช่วยคลี่คลายปัญหาแก่เด็กได้

๙. เป็นวิธีการปูพื้นฐานประสบการณ์ และความรู้ ให้เด็กมีความพร้อมสามารถช่วยตนเองได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก พร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้อย่างเป็นสุข

๑๐. เป็นวิธีที่ช่วยให้ครูทราบความสนใจเป็นพิเศษของเด็ก และสามารถประเมินผลพัฒนาการ และพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนได้ พร้อมทั้งจะรายงานลงในสมุดรายงานประจำวันเด็กแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑. เป็นวิธีการช่วยให้ครูตื่นตัวอยู่เสมอ ในการที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สำรวจแหล่งวัสดุอุปกรณ์ และคิดค้น สร้างสรรค์ อุปกรณ์ใหม่ ๆ ขึ้น เพื่อส่งเสริมความพร้อมให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑๒. เป็นวิธีการช่วยลดการสูญเปล่าทางการศึกษา ให้ปัญหาเด็กเรียนซ้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ลดลงซึ่งกำหนดการจัดศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ไว้ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ และจัดดำเนินการจัดอย่างน้อย ๖ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ และให้เด็กได้เรียนรู้ในแต่ละวัน อย่างน้อยวันละ ๒ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์

กิจกรรมกลางแจ้ง

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกายกลางแจ้งซึ่งจะช่วยให้เด็กมีสุขภาพดีขึ้น
๒. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และฝึกประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา มือกับเท้า
๓. เพื่อเป็นการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ สังคมสติปัญญา และจินตนาการของเด็ก

ลักษณะการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

๑. การละเล่นพื้นเมือง
๒. เกมต่าง ๆ
๓. การเล่นบ้านจำลอง
๔. การเล่นทราย
๕. การเล่นน้ำ
๖. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
๗. การเดินทรงตัวบนกระดาน
๘. การเดินตามแนว
๙. การเดินถอยหลัง
๑๐. การรับ – ส่ง บอล
๑๑. การขว้างบอลไกล
๑๒. การเตะบอลเข้าประตู
๑๓. การกลิ้งบอลกระทบเป้า
๑๔. การปาเป้า
๑๕. การโหนตัว

บทบาทและหน้าที่ครูในการจัดกิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

การออกกำลังกายของเด็ก ๆ นั้น ได้แก่ การวิ่ง การกระโดด การม้วนหน้า ม้วนหลัง การกลิ้ง การปีน ป่าย การวิ่งแข่ง การลาก การเข็น เป็นต้น ในการเล่นนั้น บางอย่าง จำเป็นต้องมีสื่อประกอบด้วย แต่บางอย่าง ไม่จำเป็นต้องมีสื่อก็ได้ แต่ผู้ดูแลเด็กจะต้องเตรียมตัวเพื่อจัดกิจกรรมให้เด็ก บทบาทและหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กที่ควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง คือ

๑. หากจะให้เด็กเล่นเครื่องเล่นสนาม ผู้ดูแลเด็กจะต้องทำการตรวจสอบเครื่องเล่นนั้นว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยหรือไม่ หรือจะเป็นอันตรายต่อเด็กหรือไม่
๒. ผู้ดูแลเด็ก จะต้องแนะนำการเล่นที่ถูกต้องและปลอดภัยให้กับเด็กทุกครั้งจึงให้เล่น
๓. ผู้ดูแลเด็กจะต้องฝึกระเบียบวินัยให้เด็กทุกครั้งที่มีการเล่นกลางแจ้ง
๔. ปลอ่ยให้เด็กเล่นอย่างอิสระ โดยผู้ดูแลเด็กคอยดูแลอย่างใกล้ชิด
๕. เมื่อเลิกเล่นแล้ว เก็บสิ่งของให้เข้าที่ และทำความสะอาดบริเวณที่เล่นให้เรียบร้อยทุกครั้ง
๖. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายพร้อมทั้งแต่งกายให้เรียบร้อยทุกครั้งหลังจากเลิกเล่น กลางแจ้งแล้ว

เกมการศึกษา

เกมการศึกษาคือเป็นเกมการเล่นที่ฝึกการสังเกต พัฒนากระบวนการคิด และเกิดความคิดรวบยอด เกมการศึกษามีกฎ กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น เกมการจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เกมการเรียงลำดับ เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เกมการหาความสัมพันธ์

เกมการศึกษาที่จัดให้เด็กเล่นควรเริ่มจากง่ายไปหายาก จากภาพไปสู่รูปทรงและสัญลักษณ์ที่ซับซ้อนขึ้น เมื่อครูให้เด็กเล่นเกมใหม่ควรแนะนำวิธีการเล่น และเมื่อเล่นเสร็จครูควรตรวจสอบความถูกต้อง บางเกมเด็กอาจตรวจสอบคำถามได้ด้วยตนเอง

เกมการศึกษานี้ครูสามารถผลิตได้ด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มย่อยทุกวัน โดยอาจจัดวางไว้ให้เด็กเลือกเล่นทบทวนตามความต้องการนอกเหนือจากเวลาที่กำหนด

จุดหมาย

๑. รู้จักสังเกต เปรียบเทียบ และจำแนก
๒. ส่งเสริมการคิด หาเหตุผล และการตัดสินใจแก้ปัญหา
๓. ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๔. ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน

ตัวอย่างเกมการศึกษา

- เกมจับคู่ภาพหรือสิ่งของ สามารถแบ่งได้หลายแบบ เช่น
- จับคู่ที่เหมือนกันทุกประการ
- จับคู่ภาพกับเงาของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพกับโครงร่างของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ้อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่ภาพเต็มกับภาพที่แยกเป็นส่วน ๆ
- เกมการเรียงลำดับ (แผ่นภาพเกมการเรียงลำดับ)
- เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เช่น เกมการตัดต่อ(จำนวนชิ้น ตามความเหมาะสมของวัยผู้เล่น)
- เกมลอตโต (แผ่นภาพลอตโต)
- เกมหาความสัมพันธ์ เช่น เกมตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม) เกมอุปมาอุปมัย
- เกมหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้

ตารางกิจกรรมประจำวัน

07.30 – 08.00	- รับเด็กเป็นรายบุคคล – สนทนากับผู้ปกครอง
08.00 – 08.20	- เข้าแถว – เคารพธงชาติ – สวดมนต์
08.20 – 09.00	- ตรวจสอบสุขภาพ – ดื่มนม – เข้าห้องน้ำ
08.20 – 09.00	- กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ
09.20 – 10.00	- กิจกรรมเสริมประสบการณ์
10.00 – 10.30	- กิจกรรมสร้างสรรค์ – เสรี – เล่นตามมุม
10.30 – 10.50	- กิจกรรมกลางแจ้ง
10.50 – 11.30	- ล้างมือ – รับประทานอาหารกลางวัน
11.30 – 12.00	- แปร่งฟัน – เข้าห้องน้ำ
12.00 – 14.00	- นอนพักผ่อนตอนกลางวัน
14.00 – 14.20	- ตื่นนอน – เก็บที่นอน – เข้าห้องน้ำ – ล้างหน้า – ทาแป้ง
14.20 – 14.40	- กิจกรรมเกมการศึกษา
14.20 – 14.40	- เตรียมตัวรอผู้ปกครอง – กลับบ้าน

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) ได้จัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัย เรียนรู้ผ่านการเล่นที่น่าสนใจ สนุกสนาน โดยได้กำหนดพัฒนาและปรับปรุง ดังนี้

ภายในห้องเรียน ห้องเรียนแต่ละห้องจะเน้นความสะอาด สวยงาม ปลอดภัย ตกแต่งบอร์ด ด้วยเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหน่วยที่เด็กกำลังเรียนอยู่ในแต่ละสัปดาห์ ภายในห้องเรียน จะมีมุมประสบการณ์ พร้อมสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากการสัมผัสทั้งห้า เพราะมีความเชื่อว่า สภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีจากศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ เช่น มุมร้านค้า มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมของเล่นพลาสติก มุมดนตรี มุมแต่งตัว มุมนิทาน นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้จัดทำห้องน้ำ ห้องส้วม ไว้ภายในห้องเรียนเพื่อความสะดวกและปลอดภัย ของเด็ก

ภายนอกห้องเรียน จัดตกแต่งสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาด้วยพันธุ์ไม้ต่างๆ ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ยืนต้น และมีสวนหย่อมด้านหน้าเพื่อความสวยงาม ความเพลิดเพลิน เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาการของเด็กได้ ศึกษาออกสถานที่ ทำให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติของจริง ส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพจิตดี สนุกสนานกับการเรียนรู้มีคุณครูจัดกิจกรรมให้กับเด็ก ยึดหลักการสะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจความรู้ลึกเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้แก่เด็ก

ลักษณะของสื่อ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท

๑. **สื่อธรรมชาติ** หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น พืช ผัก ผลไม้ ดิน หิน เป็นต้น
๒. **สื่อสิ่งพิมพ์** หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร แผนที่ แผนภูมิ ตาราง สถิติกราฟ เป็นต้น
๓. **สื่อวัสดุและอุปกรณ์** หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์เพื่อประกอบการเรียน เช่น บัตรคำ หุ่นจำลอง เกมการศึกษา เครื่องมืออุปกรณ์ทดลอง เป็นต้น
๔. **สื่อที่ไม่ใช่ความเรียง** หมายถึง สื่อที่ไม่มีตัวหนังสือกำกับ เช่น สัญลักษณ์ต่าง ๆ เครื่องหมายต่าง ๆ
๕. **สื่อเทคโนโลยี** หมายถึง สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT โทรศัพท์ (DLTV) คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

แหล่งการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) ได้จัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย บูรณาการการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่สนุกสนาน โดยได้ดำเนินการจัดแหล่งเรียนรู้ดังนี้

๑. ภายในห้องเรียน เน้นความปลอดภัย สะอาด สวยงาม ภายในห้องมีมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากการสัมผัสทั้ง ๕ สำหรับมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมวิทยาศาสตร์ มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น

๒. ภายนอกบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) จัดให้มีบรรยากาศที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีต้นไม้มากมายหลายชนิด พันธุ์ไม้ต่าง ๆ และห้องสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล และอื่น ๆ

๓. สถานที่ใกล้เคียงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) คือ สถานที่ต่าง ๆ เช่น

- ๑) วัดเกาะกระชาย
- ๒) วัดเขาทุเรียน
- ๓) วัดเขาพระ
- ๔) รพ.สต. เขาทุเรียน
- ๕) รร.เตรียมทหาร (จปร.)
- ๖) เขื่อนขุนด่าน
- ๗) ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่าที่ 1 (นครนายก) สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่ากรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช อ่างเก็บน้ำห้วยปรือ ตำบลเขาพระ อำเภอเมือง จ.นครนายก

การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) ได้กำหนดแนว
ปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดู โดยเน้นการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ได้แก่

ด้านร่างกาย ส่งเสริมให้เด็กใช้ร่างกายตามความสามารถ

ด้านอารมณ์ จิตใจ ส่งเสริมการตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม ภายใต้ภาพแวดล้อมที่
อบอุ่นและปลอดภัย

ด้านสังคม ส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด

ด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กได้สังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพื่อสร้างความเข้าใจและใช้ภาษาเพื่อการ
สื่อสาร ส่งเสริมการคิด และการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับวัย

การอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐาน
ชีวิตของเด็ก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดกิจกรรมในแต่ละวัน ควรจัดให้
สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก โดยผ่านการอบรมเลี้ยงดูตามวิถี
ชีวิตประจำวัน และการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก โดยได้กำหนดแนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูตามวิถี
ชีวิตประจำวัน ดังนี้

๑. การฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี เป็นการสร้างสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การนอน
การทำความสะอาดร่างกาย การขับถ่าย ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพอนามัย ความ
ปลอดภัย และการแสดงมารยาทที่สุภาพ นุ่มนวล แบบไทย

๒. การเคลื่อนไหวและการทรงตัว เป็นการส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อแขนกับขา มือกับนิ้วมือ และส่วน
ต่าง ๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหว หรือออกกำลังกายทุกส่วน โดยการจัดให้เด็กได้เคลื่อนไหว ทั้งกล้ามเนื้อ
ใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และตามความสามารถของวัย เช่น คืบ คลาน ยืน เดิน เล่นนิ้วมือ เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ
ของร่างกายตามเสียงดนตรี ปีนป่ายเครื่องเล่นสนามเด็กเล็ก เล่นม้าโยก ลากจูงของเล่นมีล้อ ขี่จักรยานทรงตัว
ของเด็กเล็กโดยใช้เท้าช่วยไถ

๓. การฝึกประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ – ตา เป็นการฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ให้พร้อม
ที่จะหยิบจับ ฝึกการทำงานอย่างสัมพันธ์กันระหว่างมือและตา รวมทั้งฝึกให้เด็กรู้จักคาดคะเน หรือกะ
ระยะทางของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเทียบกับตัวเองในลักษณะใกล้กับไกล เช่น มองตามเครื่องแขวนหรือโมบาย
ที่มีเสียงและสี ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ เล่นหยอดบล็อกรูปทรง-ลงกล่อ่ง ตอกหมุด โยนรับลูกบอล เล่นน้ำ เล่น
ปั้นแป้ง ใช้สีเทียนแต่งใหญ่วาดเขียนขีดเขียน เป็นต้น

๔. การส่งเสริมด้านอารมณ์ เป็นการส่งเสริมการเลี้ยงดูในการตอบสนองความต้องการของเด็กด้าน
จิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดความอบอุ่นและมีความสุข เช่น สบตา อุ้ม โอบกอด สัมผัส
การเป็นแบบอย่างที่ดีในการด้านการแสดงออกทางอารมณ์ตอบสนองต่อความรู้สึกที่เด็กแสดงออกอย่าง
นุ่มนวล อ่อนโยน ปลูกฝังการชื่นชมธรรมชาติรอบตัว เป็นต้น

๕. การส่งเสริมทักษะทางสังคม เป็นการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู และบุคคลใกล้ชิด โดยการพูดคุยหยอกล้อหรือเล่นกับเด็ก เช่น เล่นจ๊ะเอ๋ เล่นจ้ำจี้ เล่นโยกเยก เล่นประกอบคำร้อง เช่น จันท์เจ้าเอ๋ย แมงมุม ตั๊กแตน หรือพาเด็กไปเล่นนอกบ้าน พบปะเด็กอื่นหรือผู้ใหญ่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น พาไปบ้านญาติ พาไปร่วมกิจกรรมที่ศาสนสถาน เป็นต้น

๖. การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เป็นการกระตุ้นการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าในการมองเห็น การได้ยินเสียง การได้กลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัสจับต้องสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกันในด้านขนาด รูปร่าง สี น้ำหนัก และผิวสัมผัส เช่น การเล่นเกมตนเองกับกระจกเงา การเล่นเกมที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน เป็นต้น

๗. การส่งเสริมการสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เป็นการฝึกให้เด็กเรียนรู้ สิ่งรอบตัวผ่านเหตุการณ์ และสื่อที่หลากหลายในโอกาสต่าง ๆ รู้จักสำรวจ และทดลองสิ่งที่ไม่คุ้นเคย เช่น มองตามสิ่งของ หันหาที่มาของเสียง ค้นหาสิ่งของที่ปิดซ่อนจากสายตา กิจกรรมทดลองง่าย ๆ เป็นต้น

๘. การส่งเสริมทักษะทางภาษา เป็นการฝึกให้เด็กเปล่งเสียง เลียนเสียงของผู้คน เสียงสัตว์ต่าง ๆ รู้จักชื่อเรียกของตนเอง ชื่ออวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ชื่อพ่อแม่หรือผู้คนใกล้ชิดและชื่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตลอดจนฝึกให้เด็กรู้จักสื่อความหมายด้วยคำพูดและท่าทาง ชี้ชวนและสอนให้รู้จักชื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ จากของจริง อ่านหนังสือนิทานภาพหรือร้องเพลงง่าย ๆ ให้เด็กฟัง เป็นต้น

๙. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฝึกให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดและตามจินตนาการของตน เช่น ขีดเขียนวาดรูปอย่างอิสระ การเล่นเกมบล็อกขนาดใหญ่ เล่นของเล่นสร้างสรรค์ พุดเล่าเรื่องตามจินตนาการ เล่นสมมติ เป็นต้น

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเป็นกระบวนการต่อเนื่องให้ครอบคลุมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้วางแผนจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านเป็นการประเมินสถานการณ์ปกติขณะที่เด็กทำกิจกรรม ประสบการณ์ประจำวันและช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกตการสัมภาษณ์ การสนทนา การบันทึกพฤติกรรม เด็กและวิเคราะห์ข้อมูล และผลงานของเด็กที่เก็บอย่างเป็นระบบ แล้วนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมาสรุป เพื่อบันทึกผลพัฒนาการลงในสมุดบันทึกพัฒนาการประจำชั้นเรียนของเด็กและบันทึกในสมุดรายงานประจำตัวเด็กทุกภาคเรียน ตลอดจนรายงานผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับทราบและรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจน

เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

คือ การนำผลประเมินมาสรุปและจัดระดับพัฒนาการ ดังนี้

ระดับ ๓ คือ ดี	หมายถึง	สามารถแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติถูกต้องได้ คล่องแคล่วชัดเจน และเชื่อมั่น
ระดับ ๒ คือ พอใช้	หมายถึง	สามารถแสดงพฤติกรรมถูกต้องแต่ยังไม่ คล่องแคล่ว ไม่มั่นใจ
ระดับ ๑ คือ ควรส่งเสริม	หมายถึง	ยังแสดงพฤติกรรมได้น้อยหรือไม่ได้เลย แสดง พฤติกรรมหรือปฏิบัติได้บ้าง แต่ต้องให้ความ ช่วยเหลือ

ระยะเวลาการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการระดับปฐมวัยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้คือ

๑. ประเมินพัฒนาการประจำแต่ละกิจกรรม
๒. ประเมินพัฒนาการประจำวัน
๓. ประเมินพัฒนาการประจำภาค / ปี

วิธีประเมินพัฒนาการ

๑. การสังเกต ครูสังเกตเด็กตลอดเวลา เช่น ขณะเรียน เล่น และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การเรียนกิจกรรมเสรีทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคลสม่ำเสมอ
๒. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม อาจจะมีการบันทึกการสนทนาด้วยเพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือทำให้ทราบว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่
๓. ตรวจผลงานและวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การนำกรอบการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไปใช้ และมีการพัฒนาผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี และดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม

- สร้างความตระหนัก
- พัฒนาบุคลากร
- จัดระบบสารสนเทศ
- จัดระบบบริหารจัดการในรูปกรรมการ

๒. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

- คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- หน่วยประสบการณ์การเรียนรู้
- แผนการจัดประสบการณ์

๓. การสนับสนุนคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

- ระบบการประเมินพัฒนาการ
- การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การพัฒนาและเลือกใช้สื่อ
- การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

๔. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- งานธุรการ การเงินและพัสดุ
- งานบุคลากรและการบริหารจัดการ
- งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- งานการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

๕. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

- หน่วยงานต้นสังกัด
- คณะกรรมการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๖. สรุปและรายงาน

- สรุปการประเมินตนเองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- รายงานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- รายงานผู้ปกครอง
- รายงานประชาชน
- รายงานหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอรับการสนับสนุน

๗. การปรับปรุงและการพัฒนา

- ปรับแผนปฏิบัติงานต่อไป
- ปรับปรุงหลักสูตร
- ปรับปรุงการบริหารจัดการ
- ปรับปรุงระบบสนับสนุนคุณภาพ
- ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ (โรงเรียนวัดเกาะกระชาย) ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๖ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี) มุ่งสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยมีจุดหมายคือ มุ่งให้เด็กมีพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมกับวัย ตามความสามารถและความแตกต่างของบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ แก่เด็ก